

NAUCZANIE JĘZYKA POLSKIEGO JAKO OBCEGO I DRUGIEGO

Ważnym wyzwaniem, z jakim mierzą się polskie szkoły będzie nauka języka polskiego przybywających z Ukrainy dzieci i nastolatków. W ostatnich latach powstało sporo pomocy dydaktycznych w tym zakresie - kilka z nich polecamy poniżej.

A. Młynarczuk-Sokołowska, K. Szostak-Król, [Językowa podróż po Polsce, poradnik metodyczny z programem nauczania języka polskiego jako obcego](#) (A1), Urząd ds. Cudzoziemców 2019

Poradnik metodyczny został przygotowany z myślą o lektorach oraz nauczycielach, którzy pracują z dziećmi i młodzieżą ubiegającymi się o udzielenie ochrony międzynarodowej w ośrodkach pobytowych dla cudzoziemców i przygotowują tę grupę do rozpoczęcia realizacji obowiązku szkolnego w polskich placówkach oświatowych. W połączeniu z podręcznikiem do nauki języka polskiego jako obcego *Językowa podróż po Polsce*, skierowanym do dzieci i młodzieży ubiegającej się o udzielenie ochrony międzynarodowej w wieku 11–15 lat, stanowi on gotowy materiał do pracy w czasie lekcji mających na celu przygotowywanie uczestników zajęć do uczestnictwa w życiu społecznym oraz pełnej partycypacji w życiu polskiej szkoły.

M. Pamuła-Behrens, M. Szymańska, [Adaptacja ramowego programu nauki języka polskiego dla potrzeb przygotowania "Programu nauczania języka polskiego jako drugiego dla oddziałów przygotowawczych w szkołach podstawowych](#), Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie 2019

Adaptacja ramowego programu nauczania została opracowana jako podstawa do opracowania programu nauczania języka polskiego jako drugiego w oddziałach przygotowawczych w szkole podstawowej. Podstawą adaptacji jest obowiązujący „Ramowy program kursów nauki języka polskiego dla cudzoziemców”.

[Scenariusze zajęć lekcyjnych, pozalekcyjnych oraz projektów uczniowskich i programu nauczania języka polskiego jako obcego/drugiego powstały w ramach projektów](#), Fundacja EMIC 2018-19

- Scenariusze zajęć (klasy I-III, IV-VIII)
- program nauczania języka polskiego
- gry
- projekty edukacyjne

Celem niniejszej publikacji jest wsparcie nauczycieli w procesie uczenia uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji języka edukacji szkolnej na zajęciach matematyki. Publikacja zachęca nauczycieli matematyki, a także nauczycieli języka polskiego jako obcego i drugiego do refleksji nad językiem matematyki: rozumieniem poleceń, tekstów matematycznych z podręcznika, wyjaśnień nauczyciela i innych uczniów.

M. Pamuła-Behrens, M. Szymańska, [Program nauczania języka polskiego jako drugiego dla oddziałów przygotowawczych w szkole podstawowej](#) (poziom A2), Fundacja im. Mikołaja Reja 2019

Program opracowano zgodnie z obowiązującym prawem oraz w oparciu o wybrane dokumenty europejskie dotyczące budowania programów do nauki języka ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z doświadczeniem migracji. Adresowany jest do uczniów uczących się języka polskiego jako drugiego w oddziałach przygotowawczych zorganizowanych w szkołach podstawowych. W niniejszym programie zakłada się także, że w oddziałach przygotowawczych uczniowie korzystają z innych zajęć przedmiotowych, które również prowadzone są w języku polskim. Jakość tego transferu będzie znacząco wpływała na umiejętności językowe uczących się i ich kompetencje interkulturowe. Wyróżnikiem programu jest Metoda "język edukacji szkolnej".

[Podręczniki do nauczania języka polskiego jako obcego w szkołach ukraińskich](#), Stowarzyszenie Wspólnota Polska na na zlecenie Senatu RP, 2018

Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” na zlecenie Senatu RP realizowało zadanie „Opracowanie podręczników do klasy V i XI do nauczania języka polskiego jako obcego w szkołach ukraińskich”. Zadanie zostało zrealizowane na wniosek Ogólnoukraińskiego Koordynacyjno - Metodycznego Centrum Języka i Kultury Polskiej w Drohobyczu.

M. Pamuła-Behrens, M. Szymańska, [W polskiej szkole. Materiały do pracy z uczniami z doświadczeniem migracji](#), Fundacja im. Mikołaja Reja 2017

Publikacja podpowiada, jak zorganizować proces uczenia się języka edukacji szkolnej w polskiej szkole.

K. Paśawska-Iwanczewska, [Język polski dla cudzoziemców na przykładzie pracy z uczniami pochodzenia ukraińskiego – sugestie wspomagające](#), Ośrodek Rozwoju Edukacji 2017

Dobra praktyka, która może pomóc nauczycielom, edukatorom i doradcom metodycznym pracującym z młodzieżą cudzoziemską, która po niedługim czasie edukacji musi przystąpić do egzaminów zewnętrznych z języka polskiego. Jakie rozwiązania należy przyjąć, by młodzież pochodząca z zagranicy mogła sprawnie poznać język polski? Czy – i jakie działania – mogą podjąć osoby zajmujące się wspomaganiem szkół, aby wspomóc środowiska stojące przed takim wyzwaniem?

K. Kubin, E. Pogorzała, [Raport z badania systemu nauczania dzieci cudzoziemskich języka polskiego jako drugiego/obcego w szkołach w Polsce](#), Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej 2014

Raport z badania dotyczącego sposobu realizowania przez szkoły dodatkowych zajęć z języka polskiego jako obcego/drugiego. Wyniki badania posłużyły do wypracowania rekomendacji, dotyczących systemu nauczania języka polskiego jako drugiego/obcego w szkołach, oraz rozwiązań, mających na celu zwiększenie efektywności i jakości takich zajęć.

[Ku wielokulturowej szkole w Polsce. Pakiet edukacyjny z programem nauczania języka polskiego jako drugiego dla I, II i III etapu kształcenia \(w szkołach m.st. Warszawy\)](#), Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń 2010

Ku wielokulturowej szkole w Polsce. Pakiet edukacyjny z programem nauczania języka polskiego dla I, II, III etapu kształcenia to pierwszy w historii dydaktyki języka polskiego jako drugiego materiał programowy przygotowany dla polskich szkół. Adresowany jest do wszystkich odpowiedzialnych za organizację i realizację kształcenia cudzoziemców w polskim systemie edukacyjnym.

[Internetowy kurs języka polskiego „Po polsku po Polsce”](#) (poziom A1), Uniwersytet Jagielloński

Kurs został zaprojektowany jako wirtualna podróż po Polsce, dzięki czemu użytkownik może jednocześnie uczyć się języka i zapoznać się z ważnymi dla polskiej kultury miejscami i postaciami.

[Dzienniczek – słowniczek. Narzędzie wspierające naukę języka polskiego dzieci z doświadczeniem migracyjnym](#), Polskie Forum Migracyjne

Proste narzędzie wspierające naukę języka polskiego przez dzieci z doświadczeniem migracji. (przewodnik metodyczny dla nauczycieli, wyjaśniający na czym polega praca z dzienniczkiem, jakie są cele jego stosowania i jak angażować do jego prowadzenia uczniów i ich rodziców).